

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๒๒/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๑๐๔/๒๕๖๘

วันที่ ๒๖ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	{	นายศุภวิชญ์ จันทร์เสถียร	ผู้ร้อง
		คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.)	ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายศุภวิชญ์ จันทร์เสถียร (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายศุภวิชญ์ จันทร์เสถียร (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องยื่นใบสมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (สนามใหญ่) มีหนังสือถึงคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร ขอให้ผู้มีเจ้าหน้าที่ของสนามสอบช่วยเขียนคำตอบในสมุดคำตอบของผู้ร้อง เนื่องจากผู้ร้องเป็นโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง เขียนหนังสือช้า และไม่สามารถเขียนหนังสือติดต่อกันเป็นเวลาหลายชั่วโมง ที่ผ่านมาสำนักรับสมัครศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาและสภานายความเคยจัดให้มีเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเขียนคำตอบในสมุดคำตอบของผู้ร้องในการสอบข้อเขียนความรู้ขั้นเนติบัณฑิตและการสอบใบอนุญาตให้เป็นทนายความ ต่อมาผู้ร้องเข้ารับการตรวจร่างกายเพื่อให้คณะกรรมการแพทย์ความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติเพื่อพิจารณาคุณสมบัติในการสมัครสอบคัดเลือกตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) (ผู้ถูกร้อง) ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ

- ๒ -

เข้าสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๗ ไม่ปรากฏชื่อผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิเข้าสอบคัดเลือก ผู้ร้องมีหนังสือถึงผู้ถูกร้อง ขอให้ทบทวนการพิจารณาคุณสมบัติในการสอบโดยระบุว่าสภาพร่างกายของผู้ร้องไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการทำงานตำแหน่งผู้พิพากษา สำนักงานศาลยุติธรรมชี้แจงว่า คณะกรรมการแพทย์มีความเห็นว่า ผู้ร้องมีข้อจำกัดในการเขียนตอบข้อสอบที่ต้องใช้การบรรยายอรรถนัย ต้องมีบุคคลอื่นเขียนคำตอบให้ ทำให้คำตอบนั้นมีผลรวมหรือส่วนผสมของความคิดของผู้ให้คำตอบกับความเข้าใจสาระและประเด็นของผู้เขียนคำตอบ เป็นการใช้กติกาที่แตกต่างจากผู้เข้าสอบรายอื่น ผู้ถูกร้องพิจารณาความเห็นของคณะอนุกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครประกอบรายงานของคณะกรรมการแพทย์ดังกล่าวแล้ว มีมติไม่รับสมัครผู้ร้องเข้าสอบคัดเลือก ผู้ร้องมีหนังสือถึงผู้ถูกร้องอีกครั้งเพื่อขอให้ผู้ถูกร้องพิจารณาทบทวนการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ร้อง สำนักงานศาลยุติธรรมแจ้งว่าเป็นประเด็นเดียวกับเรื่องเดิมที่ผู้ถูกร้องพิจารณาแล้ว ไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา ผู้ร้องเห็นว่า มติของผู้ถูกร้องที่ไม่ให้ผู้ร้องมีสิทธิเข้าสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา เป็นการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความพิการ ละเมิดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง วรรคสาม และวรรคสี่ และมาตรา ๔๐ และขัดต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๒๗ (เอ) และ (จี) ประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีของอนุสัญญาฉบับดังกล่าวมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม รวมทั้งฝ่าฝืนคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕/๒๕๕๕ ประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสี่

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นการกระทำเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ต้องห้ามมิให้ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้พิจารณาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๖) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่อาจยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ สำหรับกรณีที่กล่าวอ้างว่าผู้ถูกร้องมีมติไม่รับสมัครสอบคัดเลือกของผู้ร้อง เป็นการขัดหรือแย้งต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๒๗ (เอ) และ (จี) รวมทั้งฝ่าฝืนคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

- ๓ -

ที่ ๑๕/๒๕๕๕ ประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ นั้น เห็นว่ามีใช่เป็นการร้องเรียนว่าผู้ร้อง ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. การกระทำของผู้ถูกร้องขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง วรรคสาม วรรคสี่ และมาตรา ๔๐ และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๒๗ (เอ) และ (จี) รวมทั้งฝ่าฝืนคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕/๒๕๕๕ ประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ หรือไม่

๒. เพิกถอนการกระทำของผู้ถูกร้อง พร้อมคืนสิทธิการสมัครสอบและการเข้าสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาแก่ผู้ร้อง ตลอดจนให้ผู้ถูกร้องจัดให้มี มาตรการช่วยเหลือที่สมเหตุสมผลเพื่อส่งเสริมให้ผู้ร้องสามารถใช้สิทธิสอบคัดเลือกได้เท่าเทียมกับ ผู้สมัครสอบรายอื่น

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญ คุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง และได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดี ตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน

- ๔ -

ไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจอรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๖) การกระทำที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง คณะกรรมการตุลาการทหาร รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องมีมติไม่รับสมัครผู้ร้องเข้าสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (สนามใหญ่) ตามความเห็นของคณะอนุกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร ประกอบรายงานของคณะกรรมการแพทย์ ด้วยเหตุที่ผู้ร้องมีความบกพร่องทางร่างกาย เนื่องจากเป็นโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง ต้องมีบุคคลอื่นเขียนสมุดคำตอบให้ในวันสอบ เป็นการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความพิการ ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง วรรคสาม วรรคสี่ และมาตรา ๔๐ และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๒๗ (เอ) และ (จี) รวมทั้งฝ่าฝืนคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕/๒๕๕๕ ประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบปรากฏว่า การกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ร้องตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๑๑) ซึ่งบัญญัติให้ผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาต้องเป็นผู้ที่ผ่านการตรวจร่างกายและจิตใจโดยคณะกรรมการแพทย์จำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ซึ่งผู้ถูกร้องกำหนดและผู้ถูกร้องได้พิจารณาความเห็นของคณะอนุกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร

- ๕ -

ประกอบรายงานของคณะกรรมการแพทย์แล้วมีมติไม่เห็นสมควรให้รับสมัครสอบคัดเลือก เป็นการกระทำ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๖) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าว ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้อง ไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๖ -

(คำสั่งที่ ๑๒๒/๒๕๖๘)

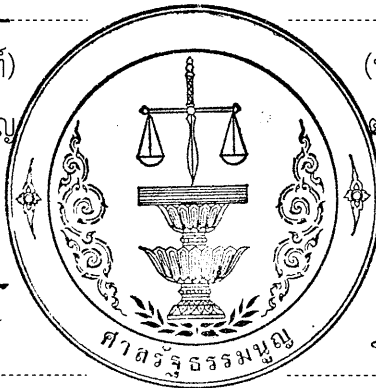
(นายอุดม สิทธิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายณดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสรารุช ทรงศิริไไ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ